

CARTA DOMINICAL

10 DE SETEMBRE DE 2023

RESSÓ DE LA PARAULA El dur treball (2)

Acceptem com un fet normal aquesta reacció una mica depressiva que es veu sovint en els qui han d'afrontar la vida laboral després de les vacances. Igualment quan els dilluns tornem a la feina després del descans del cap de setmana. Però aquesta reacció no deixa de ser superficial. Com hem dit, una de les crides que ens va fer Déu en crear-nos va ser la missió de treballar. Entre altres coses estem fets per al treball. No ens cansarem de proclamar el valor immens del treball humà, de l'activitat creativa humana en sentit ampli, que els creients veiem des de la nostra fe en el Déu creador.

¿D'on ve aqueixa reacció de disgust quan afrontem el treball quotidià després del temps lliure? Hem afirmat que al jardí on ens va situar Déu es treballava: en l'activitat la persona humana es reconeixia creadora, desenvolupant i cuidant la naturalesa; “es realitzava”, com solem dir, desplegava les seves facultats i gaudia del món transformant i conservant el do rebut, mentre en gaudia alimentant-se i contemplant la seva bellesa.

El problema és que no estem en aquell jardí: l'enyorem perquè l'hem perdut. La suor del front s'ha adherit al treball com una paparra, pel mateix que el dolor s'ha fixat en l'acte de donar a llum. No estem en aquell jardí, sinó en aquest món, on les activitats més creatives i lluminoses de l'ésser humà, el treball i engendrar vida, estan afectades pel sofriment, és a dir, per l'amenaça de frustració i fracàs.

Va entrar en l'activitat humana la terrible ambigüitat. Cultivar la terra o pasturar el ramat (Caín i Abel) es veuen tacats per l'enveja fraticida; la forja del ferro, que facilita instruments de treball, crearà també armes per a la venjança i la guerra (Lèmec: Gn 4,23-24); la

ciutat que fa possible la convivència i l'ajuda mútua, esdevé lloc de poder arrogant (Babel: Gn 11,4-6).

Aquesta mena de contradicció apareix constantment assenyalada en la Sagrada Escripura quan tracta el treball humà: allò bo, segons com s'utilitzi, pot convertir-se en una cosa dolenta. En els llibres sapiencials (sobretot en Proverbis i Siràcida) apareixen grans elogis dels homes i les dones treballadores (com ara Pr 31), tanmateix un dels errors més greus en què caiem els humans és deixar-se atrapar pel treball mateix. En realitat el culpable no és el treball, sinó una espècie d'“addicció al poder” que proporciona treballar. Una addicció que es disfressa de laboriositat, d'eficàcia, fins i tot de servei... El pare o la mare justifiquen el temps prolongat d'absència de la llar dient als fills que “és per vosaltres”, pel vostre benestar... És veritat que avui sense el treball de tots dos és molt difícil afrontar les despeses pròpies d'una família. Però no és menys veritat que la riquesa obtinguda en el treball pot convertir-se en cobdícia, que és una idolatria (Col 3,5). Els salms i els profetes van denunciar “l'adoració de l'obra de les nostres mans”. Isaïes ridiculitzava la persona que tallava un arbre, prenia part de la llenya per a fer foc i cuinar i amb la resta de la fusta esculpia un ídol revestint-lo de belles i atractives guarnicions, per a exclamar després: “Salva'm tu que ets el meu déu” (Is 41,1ss.)

Aquesta és una esclavitud que s'imposa un mateix com a autoengany. Unes altres esclavituds són imposades des de fora, que fan inhumà el treball.

† **Agustí Cortés Soriano**
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat